

Onderwerp: Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) jaarrekening 2025, Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) begroting 2026 en ODGM kadernota 2027

Ons kenmerk: 291168

Nummer.

Elst, 12 mei 2026

AAN DE RAAD

1. Voorstel

Kennis te nemen van de ODRA Jaarstukken 2025, de ODGM begroting 2026 en de ODGM kadernota 2027 en hiertegen een zienswijze in te brengen conform bijgaande concept-zienswijzebrief.

2. Inleiding

De wetgever heeft gemeenten en provincies verplicht om deel te nemen in een regionale uitvoeringsdienst. Op 26 juni 2012 heeft uw gemeenteraad, samen met tien andere gemeenten en de provincie Gelderland, besloten toe te treden tot de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Per 1 januari 2026 is de ODRA gefuseerd met de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) tot de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Deze GR maakt het mogelijk voor gemeenten en provincie om gezamenlijk te voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen die gesteld zijn aan de uitvoering van Wabo-taken. De gemeente Overbetuwe heeft alleen haar bedrijfsgerichte milieutaken ondergebracht bij de ODGM. De ODGM volgt, net als de gemeente, een Planning & Control (P&C) cyclus. Waarbij goedkeuring moet worden gegeven over het gevolgde beleid en de bijbehorende kosten van het afgelopen jaar. Alsmede goedkeuring moet worden gegeven op het geplande beleid en de bijbehorende kosten voor het komende jaar. Thans liggen voor u de ODRA jaarstukken 2025, de ODGM begroting 2026 en de ODGM kadernota 2027.

3. Doel en beoogd effect

Met de ODRA Jaarstukken 2025 wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid, de bedrijfsvoering en de financiële positie van de ODRA/ODGM. Conform artikel 27 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) ODGM moet de jaarrekening vóór 15 juli 2026 worden vastgesteld. Met de ODGM Begroting 2026 wordt, in relatie tot de jaarcijfers 2025, inzicht gegeven in de financiële positie van de ODGM voor 2026. Verder wordt inzicht gegeven in de meerjarige financiële ontwikkelingen van de ODGM en haar vermogenspositie. Het college is belast met de uitvoerende taken van de ODGM. In het kader van de wettelijke toezichtstaak van de gemeenteraad op deze uitvoering worden de jaarstukken 2025 en de begroting 2026 thans doorgestuurd. Tenslotte geeft de ODGM Kadernota 2027 de kaders om de begroting 2027 vast te kunnen stellen. Waarbij de partners inzicht wordt gegeven waar ze in hun begroting 2027 rekening mee kunnen houden.

4. Argumenten

De jaarstukken zijn goedgekeurd

Op 16 april 2026 heeft het algemeen bestuur van de ODGM ingestemd met de jaarstukken 2025. De ODRA jaarrekening 2025 laat een voordelig resultaat zien van € 122.000,-. Het accountantsverslag is inmiddels afgegeven met een verklaring van goedkeuring. De ODGM stelt voor om dit batig saldo van € 122.000,- te reserveren in een bestemmingsreserve ter dekking van onvoorziene kosten voor de fusie. Mochten de middelen niet nodig zijn, dan worden deze middelen verdeeld onder de partners van de ODRA, met de verdeelsleutel van de ODRA. De ODRA jaarstukken 2025 kunnen thans worden aangeboden aan de gemeenteraad.

De eerder goedgekeurde ODRA en ODRN begrotingen 2026 zijn samengevoegd

De ODGM begroting 2026 is gebaseerd op de begroting van de twee onderliggende omgevingsdiensten ODRA en ODRN. Een rudimentaire versie van deze begroting is eerder opgenomen in het bedrijfsplan voor de fusie. De begrotingen 2026 ODRA en ODRN zijn bestuurlijk vastgesteld in het voorjaar van 2025. Voor de nieuwe dienst ODGM moet formeel nog een begroting 2026 worden vastgesteld. Met deze begroting worden de begrotingen van ODRA en ODRN in principe samengevoegd. Hiermee wordt een kader gecreëerd waarmee de rechtmatigheid van het handelen van ODGM getoetst kan worden. Vanwege de fusie is afgesproken om de kadernota 2027 – eenmalig – niet zoals gebruikelijk in het najaar van 2025 vast te stellen, maar in het voorjaar van 2026. Om vervolgens de begroting 2027 vlak voor de zomer 2026 vast te stellen. Het jaar 2027 is het eerste jaar dat ODGM een eigen begroting opstelt. De gezamenlijke begroting 2026 was immers nog een technische samenvoeging van twee reeds vastgestelde begrotingen van voorheen ODRN en ODRA. De ODGM heeft thans – rekening houdend met de financiële positie van veel deelnemers én de bestuurlijke uitgangspunten bij de fusie – sober en met zorg willen begroten.

5. Kanttekeningen en risico's

De vaststelling is gehouden aan wettelijke termijnen

Indien het algemeen bestuur van de ODGM de huidige stukken niet vaststelt kunnen de wettelijke termijnen niet meer worden gehaald. De begroting is een product voortkomend uit de jaarlijkse P&C-cyclus en is aan wettelijke termijnen gebonden. Vóór 30 april 2026 moet deze worden aangeboden aan de Raden en Staten van de aangesloten partners. De definitieve begroting wordt vóór 1 september 2026 verstuurd aan de toezichthouder, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

6. Financiën

Jaarrekening 2025:

De ODRA jaarrekening 2025 (katern 2) geeft inzicht in de behaalde resultaten en de totale baten en lasten over het jaar 2025. De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven bij de jaarrekening. De jaarrekening bevat geen bijzonderheden. In de jaarrekening is een dotatie aan de voorziening bovenwettelijk verlof opgenomen.

Conform de regels van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is het noodzakelijk een voorziening te treffen voor het bovenwettelijk verlof dat medewerkers inzetten om te sparen om eerder met pensioen te gaan of een sabbatical te nemen. In 2023 is daarvoor binnen de ODRA een voorziening van € 500.000 gevormd. Bij de jaarrekening 2024 heeft de ODRA er voor gekozen deze voorziening niet verder aan te vullen, ondanks dat het saldo bovenwettelijk verlof was gestegen. Hierbij ging men er vanuit dat het saldo in 2025 weer zou dalen. Om het risico, dat het saldo gelijk blijft of stijgt in 2025, af te dekken is het resultaat van 2025 (€ 67.000) gestort in een bestemmingsreserve. In 2025 heeft de ODRA in overleg met de accountant een methode ontwikkeld om te bepalen welk deel van het saldo bovenwettelijk verlof kan worden aangemerkt als spaarverlof. Bij de jaarrekening 2025 is deze methode toegepast op het verlofsaldo zoals dat op 31 december 2025 aanwezig was. Uit deze methode volgt dat een storting van € 220.000 in de voorziening bovenwettelijk verlof noodzakelijk is. Deze storting komt ten laste van de exploitatie en is van invloed op het resultaat. Vervolgens heeft men de bestemmingsreserve laten vrijvallen, waardoor een resultaat van afgerond € 122.000,- ontstaat. Als deze storting niet wordt verwerkt in de jaarrekening is sprake van een fout en moet de accountant een afkeurende accountantsverklaring geven voor getrouwheid. Zoals hierboven toegelicht, is er sprake van een positief resultaat van € 122.000,-. De ODGM adviseert haar partners om deze middelen te reserveren in een bestemmingsreserve ter dekking van onvoorziene kosten voor de fusie.

Begroting 2026:

De ODGM Begroting 2026 ODGM is een samenvoeging van de ODRA begroting 2026 en de ODRN begroting 2026. Er zijn verder geen wijzigingen in doorgevoerd. Om rechtmatig te kunnen werken moet deze begroting worden vastgesteld. De begroting bevat geen nieuwe of gewijzigde bedragen. De begroting is conform de afspraken met de partners van ODGM. Een zienswijze is dan ook niet nodig. Volgens de GR is er hier sprake van een geactualiseerde begroting, die hoeft niet voor zienswijze langs de Raden en Staten.

Kadernota 2027:

In de ODGM Kadernota 2027 worden een aantal financiële uitgangspunten gehanteerd. Voor 2027 geldt nog de financieringssystematiek van de onderliggende diensten ODRA en ODRN. De wijze van afrekenen is gedurende de overgangperiode anders bepaald; dit heeft geen gevolgen voor de raming van de baten. Om tot een raming te komen zijn, zoals gebruikelijk, de werkpakketten 2026 per deelnemer als uitgangspunt gehanteerd. Op het uurtarief wordt een indexatie van 4,13% toegepast. Deze indexatie is berekend op basis van de werkwijze Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN) zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling ODGM. Vervolgens is het tarief afgerond naar boven op hele euro's. Voor de kadernota worden de baten ingedeeld naar de programma's en daarbinnen de aantallen uren. De eisen uit de robuustheidscriteria worden onverkort toegepast. Voor 2027 worden voor de verschillende partners nog de verschillende tarieven toegepast die zijn gebaseerd op de financieringssystematiek van voorheen ODRA en ODRN. Voor ODRA wordt uitgegaan van een uurtarief van € 112; dit is het uurtarief van 2026 verhoogd met de index en afgerond op hele euro's. Conform de gebruikelijke werkwijze zullen we de financiële consequenties van de indexering van het uurtarief verwerken in de Programmabegroting 2027 bij het onderdeel verbonden partijen.

Portefeuillehouder: Wethouder Rik van den Dam

De behandelend ambtenaar is E. Gloudemans. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl